

Gépüzemszünet-biztosítás különös feltételei (GÜKF)

GENERALI-PROVIDENCIA Biztosító Rt. 1066 Budapest, Teréz krt. 42-44. Telefon: 301-7100 Fax: 269-3996 Forrádrót: 452-3232, 452-3434

A biztosításra az Általános Vagyonbiztosítási Feltételek (ÁVF) rendelkezései, valamint a hatályos magyar jogszabályok alkalmazandók.

I. fejezet

Biztosított veszélyek

1. A biztosító az alábbi rendelkezések szerint biztosítási fedezetet nyújt a szerződő által üzemeltetett, a szerződésben felsorolt gépek, gépi berendezések vagy készülékek gépkára miatt bekövetkező üzemszüneti károkra (III. fejezet). Feltétel, hogy a biztosított vagyontárgyak üzemkész állapotban felállítva vagy bejezett felülvizsgálat és próbaiüzem után a normális üzem beindítására készen legyenek.
2. Ezen biztosítási feltételek alapján kötött szerződés előfeltétele, hogy a biztosított gépeknek, gépi berendezéseknek és készülékeknek géptörés-biztosítása legyen, függetlenül attól, hogy az mely biztosítóval került megkötésre. Az üzemszünet-biztosítás jogilag mindaddig érvényes, amíg a fent nevezett géptörés-biztosítás, és érvényét veszti, ha a géptörés-biztosítás megszűnik.

II. fejezet

Gépkárok

1. A biztosító az alábbi rendelkezések szerint biztosítási fedezetet nyújt a biztosított vagyontárgyak előre nem látható és hirtelen fellépő sérülése vagy megsemmisülése esetén, ha az üzemszünet oka:
 - a) kezelési hiba, ügyetlenség, gondatlanság vagy rosszululatú rongálás;
 - b) elektromos energia közvetlen hatásai, mint földzárlat, rövidzárlat, áramerősség túlzott megnövekedése, átütés, átvilágítás, még akkor is, ha ezek szigetelési hiba, túlfeszültség, légköri elektromosság közvetett hatása – pl. indukció vagy influencia – miatt következtek be;
 - c) tervezési, számítási, öntési, anyag- és gyártási hiba;
 - d) centrifugális erő következtében való szétrepedés;
 - e) gőzvezetőkben és -berendezésekben fellépő vízhiány;
 - f) vákuumrobbanás vagy a vákuum egyéb hatásai;
 - g) túlnyomás, kivéve a robbanást [2. a) pont];
 - h) mérő-, szabályozó- és biztonsági berendezések meghibásodása;
 - i) vihar, fagy és jégzajlás közvetlen hatásai;
 - k) külső események mechanikus hatása.
2. A kockázatviselés – a keletkezés okára való tekintet nélkül – nem terjed ki olyan károkra, amelyek:
 - a) tűz, villámsapás, robbanás (amennyiben e veszélyek tűzbiztosítással lefedhetők), ilyen események során és után szükségessé vált oltás és bontás, továbbá betöréses lopás és lopás következtében keletkeznek;
 - b) belső zavargások, sztrájk, az üzem területére behatoló és ott jogtalanul tartózkodó sztrájkoló vagy az üzemből kizárt dolgozók cselekményei, bármilyen háborús esemény, katonai megszállás vagy invázió, felsőbb hatalom rendelkezése, valamint valamely hatalom vagy hatóság által törté-

nő elkövetés vagy lefoglalás következtében keletkeznek; földrengés, erupció, talajsüllyedés, földcsuszamlás, sziklaomlás, jégverés, árvíz, lavinák, kőomlás, áradás, valamint olyan események következtében keletkeznek, amelyek felszabaduló nukleáris energia károsító hatásának tudhatóak be;

- c) a biztosítás megkötésekor már meglévő hibák és hiányosságok következményei, amelyekről a szerződőnek vagy az üzem menetéért felelős, vezető beosztású személyeknek tudomása volt vagy tudomása kellet volna legyen;
- d) a karbantartás elmulasztása miatt keletkeztek;
- e) a szerződő vagy az üzem menetéért felelős, vezető beosztású személyek szándékos vagy súlyosan gondatlan cselekedeteire vagy mulasztásaira vezethető vissza;
- f) bizonyíthatóan tartós vegyi, termikus, mechanikus, elektromos vagy elektromágneses hatások közvetlen következményei, akár indokolt, akár idő előtti elhasználódási, öregedési, ill. anyagfáradási jelenségek vagy korrozív, rozsdá, iszap, víz- vagy kazánkö, vagy egyéb más üledék hatásának tudhatóak be;
- g) valamely kár után a végleges helyreállítás befejezése és a szabályszerű üzemeltetés feltételeinek biztosítása előtt történő üzembe helyezés miatt következnek be;
- h) olyan okokból keletkeztek, melyekért a szállító törvényileg vagy szerződésbélileg felel, amennyiben a felelősségátvállalásra nem született külön megállapodás;
- i) semmiféle szerszámra, mint pl. fűrők, törőszerszámok, klisék, formák, matricák, kések, mintázóhengerek, fűrészlapok, vágó-, sajtoló-, hajlító-, mélyhúzó-szerszámok, sziták, szűrők, kövek, bélyegek stb., valamint malmok golyói, verőalapácsai, verőlapjai; elektronikus és mechanikus biztosítóelemek;
- k) kerékabroncsokra, tömlőkre, kerekre, kötelekre, láncokra, szíjakra, szállítószalagok, elevátorok stb. gumiból, textiltől vagy bármilyen egyéb anyagból készült hevedereire, alkatrészek és készülékek bármilyen bevonataira és burkolatokra stb.;
- l) semmiféle üzemi és segédanyagra, mint pl. tüzelőanyagok, vegyszerek, szűrőanyagok, katalizátorok, kontaktanyagok, hűtőanyagok, tisztítószerek, kenőanyagok stb.;
- m) alapozásokban, befalazásokban, kifalazásokban és kemencébélésekben keletkeztek;
- n) gépolajban keletkeztek, kivéve, ha az nem a hűtést, erőátvitelt vagy a szigetelést szolgálja és ha azt a biztosított gépen fellépő térítésköteles kár következtében kell megtéríteni.

III. fejezet

Üzemszünetből eredő kár, biztosítás helye

1. Üzemszünetből eredő kárként az üzemi nyereség elmaradása (IV. 1. bekezdés) és a folyó üzemi költségek (IV. 2. bekezdés) fedezéséhez szükséges kiadások tekintendők a biztosított üzemből, amennyiben a gépkár a kötvényben biztosítási helyként megnevezett üzemi területen történik.
2. A biztosító kockázatviselése csak külön megállapodás esetén terjed ki az olyan üzemszünet miatti vagyonkárokra, amelyek nyersanyagok, félkész és késztermékek elromlásából, sérüléséből vagy tönkremeneteléből keletkeznek.

3. Amennyiben nem született külön megállapodás, nem térít a biztosító értékcsökkenésért, mely üzemszünet következtében épületek, gépi berendezések, üzemi segédeszközök, nyersanyagok és gyártásban lévő áruk felhasználhatóságában, értékében bekövetkezett csökkenése vagy tönkremenetele miatt állt elő.
4. A biztosító nem felelős azért, ha az üzemszüneti kár a következő okokból növekszik:
 - a) a sérült vagy elromlott gépek újraelállítása vagy újrabeszerzése során változtatásokat, javításokat vagy karbantartásokat végeznek el;
 - b) az üzem bővítése vagy az üzemben történt átalakítások, melyekre a biztosítási esemény után, az üzem helyreállítása során kerül sor;
 - c) rendkívüli, az üzemszünet alatt fellépő események vagy tartós állapotok, melyekhez sorolandók a II. fejezet 2. bekezdés a) és b) szerinti események is, függetlenül attól, hogy a szerződő fél üzemeiben, szerelőműhelyeiben vagy szállítás közben keletkeztek;
 - d) az újraelállításról vagy újrabeszerzésről a szerződő fél nem gondoskodik időben, vagy nem áll időben elegendő tőke a rendelkezésére;
 - e) hatóságilag elrendelt újraelállítás, üzemeltetési korlátozás vagy egyéb késleltető intézkedés;
 - f) az üzemi berendezés helyreállításakor rendkívüli késedelmek, pl. tulajdon-, birtok- vagy haszonbérleti viszonyok tisztázása, hagyatéki eljárások, perek stb. lebonyolítása;
 - g) azáltal, hogy összetartozó tárgyak esetén a sértetlenül maradt egyedül tárgyak a biztosított üzemben többé már nem használhatók.
5. Olyan üzemszünetekért, melyek következményei az önrészesedés ideje alatt megszüntethetők, nem felel a biztosító.
6. A biztosító nem felel az olyan vagyontárgyak sérüléséből és elromlásából keletkező üzemszüneti károkért, amelyek a kötvényben nincsenek felsorolva, még akkor sem, ha a sérülés vagy elromlás egy gépkár következménye.

IV. fejezet

Elmaradó üzemi nyereség és folyó üzemi költségek

1. Elmaradó üzemi nyereség az a nyereség, melyet a biztosított zavartalan üzemelés esetén az üzemszünet tartama alatt, legfeljebb azonban a kárviselési idő alatt (VI. fejezet) a kieső üzemi teljesítésekre vonatkozóan ért volna el, ha a biztosítási esemény nem következett volna be.
2. Folyó üzemi költségek a kötvényben megjelölt fajtájú szükséges ráfordítások (pl. fizetések, munkabérek, helyiségek bérei, adók, illetékek, a biztosított vállalatba befektetett idegen tőke után szerződés szerint fizetendő adósságh kamatok, arányos leírások stb.), melyeket a szerződőnek az üzemszünet idején, legfeljebb azonban a kárviselési idő alatt (VI. fejezet) mindenképpen fenn kell tartania, hogy a felsorolt gépek, gépi berendezések és készülékek helyreállítása az üzem újrafelvételét a korábbi kapacitásának megfelelő mértékben minél előbb lehetővé tegye, vagy ezen idő alatt jogilag kötelezett azok ráfordítására.
3. A következők nem tekintendők elmaradt üzemi nyereségnek és folyó üzemi költségeknek:
 - a) fogyasztási és forgalmi adók, valamint rendkívüli vagyoni illetékek;
 - b) áruk, nyers-, segéd- és üzemanyagok beszerzésére vonatkozó ráfordítások, ha azok nem az üzem fenntartását szolgálják;
 - c) nyereségek és ráfordítások, amelyek nem függenek össze a tulajdonképpeni gyártási, kereskedelmi vagy ipari üzemmel (pl. tőke-, spekulációs és ingatlanügyletek);
 - d) kötbérek vagy kártalanítások, melyek a biztosítottat terhelik a szállítási és gyártási határidők és egyéb vállalt kötelezettségek be nem tartása miatt.

V. fejezet

Biztosítási érték, biztosítási díj

1. Biztosítási értéknek az üzemi nyereség (IV. 1. bekezdés) és a kötvényben feltüntetett fajtájú folyó üzemi kiadások tekintendők (IV. 2. bekezdés), melyeket a biztosított az üzemelés megszakítása nélkül, a kár beálltát követő 12 hónap alatt elért volna (éves összeg, VI. fejezet).
2. A díjszámítás alapját az üzemi nyereségnek és a folyó üzemi kiadásoknak a biztosítási összege képezi egy teljes számviteli évre vonatkoztatva (éves összeg).

VI. fejezet

Kárviselési idő

1. A biztosító kárviselése a gépkár (II. fejezet) beálltának időpontjával kezdődik és 12 hónapig tart. Olyan üzemeknél, melyek egész éven át megszakítás és nagyobb szezonigadózások nélkül működnek, a kárviselési idő az üzemi nyereség és a folyó üzemi kiadások éves összegeinek alapulvételével rövidebb időszakokra is megállapítható. Ebben az esetben a biztosító felelőssége az éves összeg (kárviselési összeg) rövidebb kockázati idejének megfelelő részére korlátozódik (csökkentett kárviselési összeg).
2. A kárviselési idő lejártá után bekövetkezett károkért nem fizet kártérítést a biztosító.

VII. fejezet

Kártérítés

1. A biztosító üzemi nyereségre és folyó üzemi kiadásokra vonatkozó kártérítésének mértékét azon körülmények határozzák meg, melyek annak nagyságát a biztosító kárviselési ideje alatt befolyásolják. Ezek különösképpen a piaci helyzet és a különleges üzleti és műszaki üzemfeltételek, az üzemi rendszerben és az értékesítési viszonyokban bekövetkezett változások, valamint a vis major, sztrájk, bojkott, kizárás és csőd vagy kényszerezegyezségi eljárás hatásai.

A kár meghatározásánál a következőket kell még figyelembe venni: a nyereséget, mely a nyersanyag és a félkész áruk értékesítése esetén a biztosítási esemény után elérhető, a pót-, szükség- vagy bérüzem lehetőségét, annak lehetőségét, hogy a kiesés az üzem újrafelvételét az áruk intenzívebb gyártása, megmunkálása vagy értékesítése által, vagy egyéb fokozott üzemi teljesítmények által

a kárviselési idő alatt vagy annak lejártá után elfogadható határidőn belül behozható. Nem kell kártérítést adni azon üzemi kiadásokért, melyek az üzemi viszonyok alapulvételeivel a biztosítási esemény beállta előtt a továbbüzemelő részüzemre esnek.

2. Azon üzemeknél, melyeknél az üzemi nyereség nem egyenletesen oszlik meg az egész üzemi évre, ezen körülményt figyelembe kell venni a kárviselési idő alatti nyereségtől való esés kiszámításánál.
3. A kártérítés megállapításánál a kérester beálltanak időpontjában a biztosítási értéket – kártérítési érték – (V. fejezet) kell alapul venni. Ha 12 hónapnál rövidebb kárviselési időben állapodnak meg, akkor a biztosítási összeg helyébe a csökkentett kárviselési összeg lép, mint a kártérítés teljesítésének határa (VI. fejezet).
4. A biztosításnál alapul vett biztosítási összegek (V. fejezet) nem jelentik a biztosított üzemi nyereség és a biztosított üzemi kiadások helyességének bizonyítását.
5. Ha a biztosított üzem a biztosítási esemény bekövetkezése nélkül sem eredményezne üzemi nyereséget a kárviselési idő alatt, akkor a biztosított nem tarthat igényt az elmaradt üzemi nyereség kártalanítására.
6. A biztosított nem tarthat igényt a biztosított üzemi kiadások megtérítésére, ha az üzemben alkalmazandó üzemi kiadásokat a kárviselési idő alatt a biztosítási esemény beállta nélkül sem tudná kigazdálkodni.
7. A megtérítendő üzemi kiadások kiszámításánál tekintetbe kell venni a 2. bekezdés szerinti üzemek esetén, hogy az üzemszünet idején fenntartandó üzemi kiadásokat mennyiben gazdálkodták már ki vagy lesznek kigazdálkodhatók a kárviselési időtartamon kívül.
8. Az elmaradó üzemi nyereség és az arra eső kártérítés más irányú megállapodás hiányában előre megállapítandó a valószínű üzemkésés teljes időtartamára, maximum azonban a kárviselési idejére. A fenntartandó üzemelési kiadásokat és az arra eső kártérítést előre meg kell határozni a fent említett időtartamra, éspedig minden egyes naptári hónapra külön. Ha azonban legkésőbb az utolsó havi fizetésnél (XIV. fejezet) bebizonyosodik, hogy a biztosított megtakarítást ért el ezen fenntartandó üzemelési kiadásoknál, akkor a biztosító által teljesítendő kártérítés utólag helyesbitendő. A biztosító kívánságára havonként kimutatást kell benyújtani a ténylegesen kifizetett üzemi kiadásokról.

VIII. fejezet

Kiadások megtérítése

1. Azon ráfordítások, melyeket a biztosított az üzemszüneti károk elhárítására vagy csökkentésére tesz, a biztosítót terhelik
 - a) ha a biztosító kártérítési kötelezettségének terjedelmét csökkentik vagy
 - b) ha a biztosított azokat a körülmények miatt szükségesnek tartotta, sürgősségük következtében azonban a biztosító egyetértését nem sikerült előre beszereznie. Ebben az esetben a biztosítót sürgősen értesíteni kell a megtett intézkedésekről.

2. A ráfordításokat nem térítik meg, ha
 - a) azok következtében a kárviselési időn túlmenően a biztosítottnak haszna keletkezik;
 - b) azok következtében olyan nyereséget vagy folyó üzemi kiadásokat lehet kigazdálkodni, melyek nincsenek biztosítva;
 - c) azok a kártérítéssel együtt meghaladják a biztosítási összeget, hacsak nem a biztosító utasításán alapulnak.
3. Alulbiztosítás esetén – ÁVF V. fejezet – a ráfordításokat csak az üzemszüneti kár arányában kell megtéríteni.

IX. fejezet

Előzetes kárbecslés

A kéresemény bekövetkezésekor fizetendő kártérítés összegéről nem lehet előre megállapodni.

X. fejezet

Könyvelési kötelezettség

1. Biztosított köteles rendszeres könyveléseket és feljegyzéseket vezetni, leltárokat és mérlegeket felállítani és azokat 3 évre visszamenőleg a megsemmisülés ellen biztonságosan és különállóan megőrizni.
2. E kötelezettség megsértése esetén a biztosító mentesül teljesítési kötelezettsége alól, hacsak a biztosított be nem bizonyítja, hogy e kötelezettség megsértése sem szándékosan, sem durva hanyagságon nem alapul, vagy hogy sem a kérester megállapítását, sem a biztosítóra háruló teljesítés terjedelmének megállapítását ez nem befolyásolta.

XI. fejezet

A szerződő teendői a kéresemény bekövetkezése előtt

1. A szerződő köteles gondoskodni arról és ezt üzeme felelős vezetőitől is megkövetelni, hogy a biztosított vagyontárgyak műszakilag kifogástalan, üzemképes állapotban legyenek, azokat folyamatosan karbantartsák és ne terheljék tartósan és/vagy szándékosan a műszakilag megengedhető mértéken túl.
2. A szerződő köteles a biztosító megfelelően feljogosított megbízottjának bármikor teljes körű betekintést engedni a gépekkel kapcsolatos üzemenetbe.
3. Ha a szerződő ezen kötelezettséget nem teljesíti, azzal elveszti jogát a biztosító szolgáltatására.

XII. fejezet

A szerződő fél kötelezettségei a kéresemény bekövetkezésekor

1. Olyan gépkár esetén (II. fejezet 1. bekezdés), melynek üzemszünet lehet a következménye, és amelyre vonatkozóan a biztosított kártérítést követel, a biztosítottnak a következő kötelezettségei vannak:

- a) minden tőle telhetőt meg kell tennie a kárelhárítás és kárenyhítés érdekében. Amennyiben a körülmények megengedik, ilyen utasításokért a biztosítóhoz kell fordulnia, és lehetőleg követnie kell az utasításokat. Az ezzel kapcsolatos kiadások megtérítésére vonatkozóan lásd a VIII. fejezetet;
 - b) a káreseményt legkésőbb annak tudomására jutásától számított 2 munkanapon belül írásban jelentenie kell a biztosítónak;
 - c) amennyire tőle elvárható és megkívánható, engedélyeznie kell a biztosítónak, megbízottjának és szakértőjének minden, a kár okának és nagyságának, valamint az általa fizetendő kártérítés összegének megállapításával kapcsolatos vizsgálatot, annak kérésére szóban vagy írásban köteles megadni minden szükséges felvilágosítást, és bemutatni minden szükséges bizonylatot.
- Ha szükséges, az üzletmenettel kapcsolatos folyó évi és az azt megelőző 3 évi üzleti könyveket, leltárokat és mérlegeket, valamint segédkönyveket, számlákat és bizonylatokat rendelkezésre kell bocsátania, hogy az ezekben az években történt üzemvitelből a kockázatviselés idejére vonatkozó, megszakítás nélküli üzemvitelt meg lehessen ítélni.

- 2. A szerződő a kármegállapítás során köteles minden írásbeli és szóbeli információt a valóságnak megfelelően és hiánytalanul megadni a biztosítónak.
- 3. Ha a szerződő az előbbieken felsorolt kötelmei valamelyikét megszegi, a biztosító mentesül fizetési kötelezettsége alól, kivéve, ha a kötelemszegés sem szándékosságra, sem súlyos gondatlanságra nem vezethető vissza. Az 1. és 2. bekezdésben felsorolt kötelezettségek súlyosan gondatlan megszegése esetén is fennmarad a biztosító fizetési kötelezettsége, ha a kötelemszegés sem a kártérítési kötelezettség megállapítását, sem annak nagyságát nem befolyásolta. Az 1. bekezdés a) pontjában felsorolt követelmények súlyosan gondatlan megszegése esetén abban az esetben marad fenn a biztosító fizetési kötelezettsége, amennyiben a kár nagysága a kötelmek kellő teljesítése esetén sem lett volna csökkenthető.

XIII. fejezet

Szakértői eljárás

- 1. Szakértői megállapításoknak a következőket kell tartalmaznia minden egyes kötvénytételre vonatkozólag, ha a két fél az üzemszüneti kár beállta után erre nézve másban nem állapodott meg:
 - a) a gépkár megállapított vagy feltételezett okát;
 - b) a valószínű üzemleállás terjedelmét és tartamát;
 - c) biztosítási értéket az V. fejezet szerint;
 - d) a biztosítási esemény következtében elmaradt üzemi nyereségből származó kár összegét, és ha az üzemszünet tartama túlyúlik a kárviselési időn, akkor az elmaradó üzemi nyereségből származó kárnak a kárviselési időre eső részét;
 - e) a fenntartandó üzemi kiadásokat, melyek a kárelhárításnál szóba jöhetnek és az erre havonta fordítandó összeget;
 - f) a VII. fejezet szerinti körülmények:
 - milyen módon befolyásolják a biztosító kártérítését;
 - melyek jöhetnek számításba az üzemszüneti kár megállapításakor;
 - a szakértő részéről hogyan lettek figyelembe véve.

- 2. A szakértők – a biztosítóhoz hasonlóan – a megismert tények titoktartására kötelezettek.

XIV. fejezet

Kártérítés kifizetése (Kiegészítés az ÁVF IX. fejezetéhez)

- 1. Amennyiben az üzemszünet kezdete óta eltelt egy hónap és minden további hónap eltelte után lehetséges azon összeg megállapítása, melyet az üzemszünet idejére a biztosítónak minimum térítenie kell, a biztosított kérheti, hogy részére ezen összeget az összteljesítésbe való beszámítás-ként fizessék ki.
- 2. Amíg a kártérítés mértékét megegyezéssel vagy szakértői eljárással (XIII. fejezet) nem állapítják meg, a biztosítóval szembeni igény nem érvényesíthető.

XV. fejezet

Jogviszony a káresemény után (Kiegészítés az ÁVF IX. fejezetéhez)

Az üzemszüneti kár beállta után a biztosítási időszak maradékára eső kárviselési összeg a kártérítés összegével csökken, kivéve, ha a biztosított az üzem újrafelvétele után azonnal és még további kár beállta előtt a kárviselési összegnek az eredeti összegre való emeléshez szükséges díjat befizeti a biztosítási periódus lejáta előtt. A következő biztosítási periódus kezdetével ismét az eredeti kárviselési összeg, biztosítási összeg és díj érvényes.